

Peygamber Efendimiz'i Tanıtan

REŞHALAR

Södeleşirme

Abdullah Aymaz

BİRİZZAMAN

SAİD NURSİ

Peygamber Efendimizi Tarif Eden

Reşhalar

Risale-i Nûr Külliyyatından

Peygamber Efendimizi Tarif Eden

Reşhalar

Bediüzzaman

Said Nursî

Sadeleştirme

Abdullah AYMAZ

REŞHALAR

Copyright © Şahdamar Yayınları, 2007

Bu eserin tüm yayın hakları Işık Ltd. Şti.'ne aittir.

Eserde yer alan metin ve resimlerin Işık Ltd. Şti.'nin önceden yazılı izni olmaksızın, elektronik, mekanik, fotokopi ya da herhangi bir kayıt sistemi ile çoğaltılması, yayımlanması ve depolanması yasaktır.

Editör
Yücel BOZCU

Görsel Yönetmen
Engin ÇİFTÇİ

Kapak
İhsan DEMİRHAN

Sayfa Düzeni
Ahmet KAHRAMANOĞLU

ISBN
978-975-9090-74-6

Yayın Numarası
64

Basım Yeri ve Yılı
Çağlayan Matbaası
Sarıncı Yolu Üzeri No: 7 Gaziemir / İZMİR
Tel: (0232) 252 20 96
Mart 2007

Genel Dağıtım
Gökkuşluğu Pazarlama ve Dağıtım
Merkez Mah. Soğuksu Cad. No: 31 Tek-İş Merkezi
Mahmutbey/İSTANBUL

Tel: (0212) 410 50 00 Faks: (0212) 444 85 96

Şahdamar Yayınları
Emniyet Mahallesi Huzur Sokak No: 5
34676 Üsküdar/İSTANBUL
Tel: (0216) 522 09 99 Faks: (0216) 328 35 89
www.sahdamaryayinlari.com

İçindekiler

REŞHALAR.....	7
Tenbih.....	7
Birinci Reşha	9
İkinci Reşha	13
Üçüncü Reşha	17
Dördüncü Reşha	23
Beşinci Reşha	25
Altıncı Reşha	31
Yedinci Reşha	33
Sekizinci Reşha.....	35
Dokuzuncu Reşha	37
Onuncu Reşha	41
On Birinci Reşha	45
On İkinci Reşha	53

*“Bu kitapçık;
Mesnevî-i Nuriye’den
Reşhalar bölümünün
sadeleştirilmiş metnini ihtiva
etmektedir.”*

Reşhalar

TENBİH

Kâinatı yaratan Cenab-ı Hakk'ı, bize tarif ve ilan eden deliller sayısızdır. O delillerin en büyükleri üçtür.

Birincisi: Bazı âyetlerini gördüğün ve işittiğin şu büyük kainat kitabıdır.

İkincisi: Bu kitabın en büyük âyeti ve peygamberlik dininin mührü ve

gizli hazinelerin anahtarı olan Muhammed Aleyhisselam'dır.

Üçüncüsü: Kâinat kitabının tefsiri ve mahlûkata karşı Allah'ın delili olan Kur'ân'dır.

Şimdi bir kaç reşha içinde ikinci büyük delil olan Muhammed Aleyhisselam'ı tarif ettikten sonra, sözlerini dinleyeceğiz.

Birinci Reşha

Arkadaş! Hâlıkımızı tarif eden pek büyük bir mânevî şahsiyete mâlik, “konuşan delil” dediğimiz “Hz. Muhammed Aleyhisselam kimdir?” diye sorulan suâle cevaben deriz ki:

Hz. Muhammed Aleyhisselam öyle bir zâttır ki, mânevî azametinden dolayı yeryüzü, onun Mescid-i Aksâ’sıdır. Mekke-i Mükەرreme onun mihrâbı, Medine-i Münevvere onun fazl-ı kemâlinin mihrabıdır. Müminler

cemaatine en son ve en yüce imam ve insanlığın meşhur hatibidir; saadet düsturlarını beyan ediyor. Bütün peygamberlerin reisidir; onları tezkiye edip haklarındaki bazı inanç ve anlayışlardaki yanlışları düzeltip onları temize çıkarıp tasdik ediyor. Çünkü, dini bütün dinlerin esaslarını içinde toplamıştır. O aynı zamanda bütün evliyanın başıdır; peygamberlik güneşiyle onları terbiye edip nurlandırıyor.

O Zât (sallallâhu aleyhi ve sellem) öyle bir kutup ve merkez noktasıdır ki, onun zikir halkasında bulunan bütün mahza hayır olan peygamberler ve bütün özü-sözü bir hayırlı sadıklar, onun gelmesine ittifak etmişlerdir

ve onun sözlerini söylemektedirler. O öyle bir nurânî ağaçtır ki, damar ve kökleri, peygamberlerin semâvi esaslarıdır. Dal ve budakları, velilerin ilhâmı irfanlarıdır.

Bu itibarla, herhangi bir davayı iddia etmişse, bütün peygamberlerin mucizelerine dayanarak ve bütün veliler kerâmetlerine istinaden ona şahitlik etmişlerdir. Evet, bütün davalarını tasdik ettiklerine dair haber veren, bütün kâmillerin mühürleri vardır. Bu cümleden olarak:

O Zât'ın (sallallâhu aleyhi ve sellem) dâvâlarından biri tevhiddir. Bu dâvâyı açıkça ifade eden “Lâ ilâhe illallâh” mübarek kelimesidir. O Zât'ın (sallallâhu aleyhi ve sellem) din ve zikir

halkasına giren bütün geçmiş ve gelecek insanlar, o mukaddes kelimeyi imanın rüknü ve dillerinin viridi etmişlerdir. Demek, o dâvânın hak ve hakikat olduğuna kanaatleri, itminanları ve iz'anları hâsıl olmuş ki, zaman ve mekâna şâmil bir tarzda o mübarek “Lâ ilâhe illallâh” kelimesi; meşrepleri, meslekleri, an'aneleri birbirinden farklı ve birbirine aykırı insanların ağızlarında Mevleviler gibi semâvî şekilde dönüp dolaşıyor.

Binâenaleyh, sonsuz şâhitlerin tasdiğiyle hak ve hakkaniyeti tahakkuk eden bir dâvâyâ, hiçbir vehim ve şüphenin, itiraz eli uzatmaya haddi olmaz.

İkinci Reşha

Arkadaş! Tevhidi isbat ve insanlık âlemini irşad eden o nûrânî delil (Muhammed aleyhisselatü vesselâm), biri sağında, diğeri solunda; biri mütevâtir, diğeri üzerinde icmâ bulunan peygamberlik ve velilikle mücehhezdir. Yani Muhammed (aleyhisselatü vesselâm) geçmiş peygamberler ve ondan sonra gelen veliler hep beraber tasdik ettikleri gibi, o Zât (sallallâhu aleyhi ve sel-

lem) aynı zamanda irhâsat denilen ve kendisine peygamberlik gelmeden önce kendisinden zuhur eden harika hallerin rumuzlu işaretleriyle ve semâvî kitapların kendisinden haber veren müjdeleriyle ve hatiplerin gaybtan verdikleri çeşitli müjdeleriyle tasdik edilmiştir.

Aynı şekilde, o nurâni delil (Muhammed aleyhisselatü vesselâm), kendisinden zuhur eden; ayın ikiye bölünmesi.. parmaklarından suların fışkırması.. ağaçların onun davetine icabet etmeleri.. duası biter bitmez yağmurun yağması.. pek az bir yemekten çoklarının yiyip doymaları.. kurt, ceylan, deve, taş ve diğer varlıkların konuşmaları gibi mucizelerinin

delâlet ve şhadetiyle tasdik edilmiş bir zâttır (sallallâhu aleyhi ve sellem).

Ayrıca, onun getirmiş olduğu ve dünya-âhiret saadetlerini temine kefil olan ve kâfi gelen İslâmî kanunlar, onun peygamberliğini tasdik ve ispat etmektedir.

Üçüncü Reşha

Arkadaş! O Zât (sallallâhu aleyhi ve sellem), âfâkî deliller denilen zâtının dışından delillerle tasdik olunduğu gibi, enfüsî deliller ve işaretlerle de tasdik olunmuştur. Çünkü o Zât (sallallâhu aleyhi ve sellem) güneş gibidir; başka şeyleri aydınlattığı gibi, zâtını zâtı ile apaçık gösterir. Mesela, övülen bütün güzel ahlâkların en yüksekleri, o Zât'ta (sallallâhu aleyhi ve sellem) toplan-

dığına bütün âlem şehadet ediyor. Ayrıca kendisinin en nezih hasletleri, huyları ve en yüksek seciyeleri kendisinde toplamış mânevî bir şahsiyet sahibi olduğunda icmâ vardır.

Burada dikkate değer husus şudur: Güzel ahlâklar hiç kimsede olmadık şekilde Hz. Muhammed (aleyhisselâm)²’da şiddet ve kemâl derecede en zirvede bulunmaktadır. Bu durum ondan başka hiç kimseye müyesser olmamıştır. Bu O’nun (sallallâhu aleyhi ve sellem) şahsında gösterilen bir mucizedir.

Aynı şekilde o zâtın en yüksek derecede bulunan zühd, takva ve ubudiyeti şehâdetleriyle mâlik olduğu iman kuvvetiyle tasdik olunmuştur. Ayrıca o zâtın hayatını anlatan siye-

rin şehâdetiyle güvenirliliğinin derecesi, kemâl-i ciddiyeti, metâneti, bütün işlerinde ve hareketlerinde tam emin bir zât oluşu, hakka bağlı ve hakikat yolunda olduğunu tasdik eden kesin delillerdir. Evet, yaprakların yeşilliği, çiçeklerin tarâvet ve güzelliği ve meyvelerin tazeliği, ağacın canlı, hayatlı olduğuna sâdık şâhitlerdir.

EK

“Hz. Âişe (radiyallahu anhâ) her vakit derdi ki: “O’nun ahlâkı, Kur’ân’dır.” Yani Kur’ânın tazammun ettiği bütün güzel ahlâklar Hz. Muhammed Aleyhisselam’da toplanmıştır. İşte o kerim zat (sallallâhu aleyhi ve sellem) icmâ-i ümmetle, mânevî tevâtürün

katiyetiyle sabittir ki: İnsanların sîreten (ahlâken) ve sûreten en güzeli.. en halîmi.. en sabırlısı.. en çok şükredeni... en zâhidi.. en mütevâzisi.. en iffetlisi.. en cömerdi.. en kerîmi.. en merhametlisi.. en adâletlisi.. herkesten ziyâde; mürüvvet, insanlık, vakar, af, iyi anlayış, şefkat gibi ne kadar yüce seciyye ve meziyet varsa en mükemmel nûrâni bir fihristesidir. Bunların içinde mucizelik noktası şudur ki; güzel ahlâklar birbirine ters ve aykırı değildir. Fakat kemâl derecede olunca birbirleriyle müzahemet edip çekişirler. Yani biri galip gelse, öbürü zayıflaşır. Mesela: Kemâl-i hilim ile kemâl-i şecaat (Yani bir insan son derece hilim sahibi ise

son derece şecaat gösteremez. Veya son derece şecaat sahibi ise son derece halim-selim olamaz.).. hem kemâl-i tevâzu ile kemâl-i şehâmet.. hem tam iktisad ve itidal ile tamam kerem ve sehâvet (cömertlik).. hem gayet şefkat ile nihayet “elbuğzu fil-lah” .. hem gayet af ile nihayet izzet-i nefis.. hem gayet tevekkül ile nihayet ictihad gibi birbiriyle çelişip yarışan ahlâkların bir araya gelmesiyle birden en âlâ derecede bir zatta toplanması, birbirlerini sıkıştırmadan inkişaf edip gelişmeleri mucizelerin mucizesidir.” (Şuâât-ı Marifet-i Nebî)

Dördüncü Reşha

Arkadaş! Uzun zaman geçmesinin ve mekanın uzaklığının aklî muhâkemelerde tesiri çoktur. Bununla beraber “Haber almak, gözle görmek gibi kesin değildir.” düsturuna uyarak, şu zamanın ve çevrenin hayallerinden çıkıp, zaman ve mekânı atlamakla, hayâlen Arap Yarımadası’na gidelim ve Medine-i Münevvere’de nûrâni ve yüksek olan saadet minberine çıkmış, insanlığa hitaben irşadlarda bulunan

o yüce zâtı (sallallâhu aleyhi ve sellem) biz-zat görüp sözlerini dinleyelim.

İşte, hayalen oraya gittik. Bak, hârika bir sûrette, sûret güzelliği ile sîret (ahlâk) güzelliğini kendinde toplayan o umumî mürşid, o kudsî hatip, cevâhir dolu, mucize beyanlı bir kitabı (Kur'ân-ı Kerim'i) eline alarak, bütün insanlara mele-i âlâdan inen ezeli bir hutbeyi okuyor. Bütün insanları ve cinleri, bütün mevcudatı da dinletiyor. Evet, pek büyük bir işten haber veriyor. Âlemin yaratılışının acip muammasını açıyor. Kâinatın hikmet sırrına dair tılsımı açıyor. Felsefe ve fenn-i hikmetin insanlara "Siz kimlersiniz?", "Nereden geliyorsunuz?", "Nereye gidiyorsunuz?" diye sorduğu akılları âcizlik ve hayrette bırakan üç suâle cevap veriyor.

Beşinci Reşha

Arkadaş! İman mürşidi şu nûrânî zât Muhammed (aleyhisselâm)'a bak! Nasıl, neşrettiği hakikatın nuru ile hakkın ziyâsı ile, insanlığın gecesi- ni gündüze, kışını bahara çevirerek, âlemde yaptığı inkılapla âlemin şek- lini değiştirerek nûrânî bir şekle sok- muştur. Evet, o Zât'ın (sallallâhu aleyhi ve sellem) nûrânî güzelliğiyle kâinata bakılmazsa, kâinat umumî bir mâtem

İNİNDE GÖRÜNECEKTİ. BÜTÜN MEVCUDAT
BİRBİRİNE KARŞI ECNEBÎ VE DÜŞMAN DU-
RUMUNDA BULUNACAKTI. CANSIZ VARLIK-
LAR BİRER CENAZE SÛRETİNİ GÖSTERECEKTİ.
HAYVANLAR VE İNSANLAR, YETİMLER GİBİ
AYRILIK VE YOK OLMANIN KORKUSUNDAN
VÂVEYLÂLARA DÜŞECEK, FERYATLAR BA-
SACAKLARDI. KÂİNATA, HAREKETLERİYLE,
ÇEŞİTLİLİĞİYLE, UĞRADIĞI DEĞİŞİKLİKLERLE,
NAKİŞLARIYLA, TESADÜFE BAĞLI BİR OYUN-
CAK NAZARIYLA BAKILACAKTI. BİLHASA
İNSANLAR, HAYVANLARDAN DAHA AŞAĞI,
ZELİL VE HAKİR OLACAKLARDI.

İŞTE O ZÂT'IN TELKİN ETTİĞİ İMAN NA-
ZARIYLA KÂİNATA BAKILMADIĞI TAKDİRDE
KÂİNAT BÖYLE KORKUNÇ, ZULÜMATLI BİR ŞE-
KİLDE GÖRÜNECEKTİ. FAKAT O KÂMİL MÜR-
ŞİDİN (SALLALLÂHU ALEYHİ VE SELLEM) GÖZÜYLE VE

iman gözlüğüyle bakılırsa, her taraf nurlu, ziyâdar, canlı, hayatlı, sevimli, sevgili bir vaziyette arz-ı dîdâr edecektir.

Evet, kâinat, imân nuru ile umumî matem yeri olmaktan çıkıp, bir zikir ve şükür mescidi olmuştur. Birbirine düşman telâkki edilen mevcudât, birbirine ahbab ve kardeş olmuşlardır. Cenaze ve ölümler şeklinde görünen cansız varlıkları, cana yakın birer canlı ve hâl dilleriyle Yaradanlarının âyetlerini söyleyen emre âmâde birer memuru şekline giriyorlar. Ağlayan, şikâyet eden ve yetimler kıyafetinde görünen insanlık, ibadetinde zikri- ni edâ eden, Yaradanına şükrünü ifâ eden kullar sıfatını takınıyorlar.

Kâinatın hareketleri, çeşit çeşit hal-leri, meydana gelen değişiklikleri ve nakışları da abes, boş ve gelişi güzel şeyler olmaktan kurtularak rabbânî mektuplar, yaratılış âyetlerine sayfalar, ilâhî isimlere aynalar şekline dönerler.

Hülâsa: İman nuru ile âlem öyle gelişip yükselir ki, “Samedânî Hikmet Kitabı” nâmını alır. İnsan da zelil, fakir ve âciz hayvanların sırasından çıkar; zayıflığının kuvvetiyle, âcizliğinin kudretiyle, kulluğunun şevketiyle, kalbinin şuâıyla (ışın), aklının iman haşmetiyle, hilâfet ve hâkimiyetin zirvesine yükselir. Hatta acz, fakr, ihtiyaç ve akıl, insanın düşmesine sebep iken yükselmesine sebep olurlar. Zulmetli,

karanlık büyük bir mezar sûretinde görünen geçmiş zaman, peygamberlerin ve velilerin ziyası ile ziyadar ve nûrânî görünmeye başlar. Karanlık gece şeklinde görünen istikbal, Kur'ân'ın ziyası ile nurlanır, cennetin bahçeleri şekline girer. Bunun için, o nûrâni Zât (aleyhisselam) olmasaydı, kâinat da, insan da, her şey de yok hükmünde kalır; ne kıymetli olur, ne önemi kalırdı.

Demek oluyor ki, bu kadar garip, acip, güzel kâinat için böyle tarif ve teşrifatçı harika bir mürşid lâzımdır. “Eğer bu Zât (sallallâhu aleyhi ve sellem) olmasaydı, kâinat da olmazdı.” meâlindeki kudsî hadis şu hakikati nurlandırıyor.

Altıncı Reşha

Arkadaş! O ezeli hutbeyi okuyan zat, kâinatın kemâl derecedeki güzelliklerini keşfeden canlı bir güneştir; ebedî saadeti haber verip müjdeliyor. Nihayetsiz rahmeti keşfetmiş, ilan ediyor. İlâhi saltanatın güzelliklerinin dellâlı ve esmâ-yı ilâhiyenin gizli definelerinin kâşifidir.

Evet o Zât (sallallâhu aleyhi ve sellem) vazifesi itibariyle hakkın delili, hakikatin

ziyası, hidayetin güneşi, saadetin vesilesidir. Şahsiyet ve hüviyet cihe-tiyle ilahi muhabbetin misâli, rabbâni merhametin timsâli, insânî hakikatin şerefi, yaratılış ağacının en kıymetli, pahalı bir meyvesidir. Tebliğ ettiği dini de hârika bir süratle doğu ve batıyı kuşatmıştır. İnsanlığın beşte biri de o dini kabul etmiştir. Acaba böyle bir zâtın dâvâlarında nefis ve şeytanın münakaşa ve itirazlarına bir imkân var mıdır?

Yedinci Reşha

Arkadaş! O Zât'ı (sallallâhu aleyhi ve sellem) harekete getirip o inkılapları kendisine yaptıran ancak kudsî bir kuvvettir. Evet bilhassa Arap Yarımadası'nda yaptığı inkılap ve icraata bak:

O sahralarda, o çöllerde âdetlerinde fevkalâde inatçı ve kalp katılığında ve merhametsizlikte emsâlsiz hatta diri diri kız çocuklarını toprağa gömüp öldürmekte bile müteessir olmayan pek çok vahşi kavim oturmakta idi. O nûrânî

Zât (sallallâhu aleyhi ve sellem), kısa bir zamanda, o kavimlerin kötü âhlaklarını kaldırarak, güzel ahlâklara değiştirdi. Hatta o mürşid Zât'ın (sallallâhu aleyhi ve sellem), telkin ettiği iman nuru sayesinde, o vahşi insanlar, insanlık âleminde insanlara muallim oldular. Medeniyet dünyasında, medenîlere üstad oldular. O Zât'ın (sallallâhu aleyhi ve sellem) řu kadar geniş ve büyük saltanatı, yalnız zâhiri bir saltanat değildir. Daha geniş ve daha derin yerde bâtinî, yani iç dünyalara hâkim bir saltanatı vardır ki; bütün kalpleri ve akılları kendisine cezb ve celbetmiştir. Bütün ruhları ve nefisleri teşhir etmiştir ki, kalblerin sevgilisi, akılların muallimi ve aydınlatıcısı, nefislerin terbiyecisi ve ruhların sultanı olmuş ve olmaktadır.

Sekizinci Reşha

Arkadaş! Bilirsin ki, sigara gibi küçük bir âdeti, tiryakisinden kaldırmak pek zahmetlidir. Hatta büyük bir hâkim, büyük bir azimle, küçük bir kavimde bir alışkanlığı kaldırmakta büyük müşkilata rast gelir. Halbuki bu nûrânî zât, pek çok âdetleri, pek çok asabî, inatçı kavimlerden, azıcık bir kuvvetle, kısa bir zamanda kaldırarak, yerlerini yüksek, nezih ahlâk ve âdetlerle doldurmuştur.

Evet, Hz. Ömer'in (radiyallâhu anh) İslâmiyet'ten evvel ve sonraki halleri bu meseleye güzel bir misâldir. Bunun gibi esaslı icraatında binlerce hârikalar vardır. O Zât'ın (sallallâhu aleyhi ve sellem) o zamandaki icraatına harika diyoruz. Acaba bu zamanın yüzlerce filozofu, o zamanda o vahşet dolu Yarımada'ya gidip, pek uzun zamanda o vahşileri ıslah için çalışsalar, o müşşid Zât'ın (sallallâhu aleyhi ve sellem) bir senede muvaffak olduğu kadar, onlar elli senede muvaffak olabilirler mi? Hâşâ!

Dokuzuncu Reşha

Arkadaş! Aklı başında olan bir adam münazaralı dâvâlarda yalan söylemez. Çünkü daha sonra yalanının açığa çıkıp mahcup olmasından korkar. Ayrıca, bir insan yalan söylediği takdirde pervâsız, lâubali bir tarzda söyleyemez. Hem serbest, heyecanlı söylemeye girişemez. Velev bunu söyleyen kişi adi bir meselede küçük bir cemaat içinde, küçük

bir vazifede bulunan küçük bir şahıs olsun. Acaba büyük bir vazife ile vazifedar, pek büyük bir meselede, pek büyük bir şeref ve haysiyet sahibi, pek büyük bir cemaat içinde, pek şiddetli hasımların karşısında iddia ettiği bir davada hakikate muhalif bir yalan söyleyebilir mi?

İşte o nûrânî Zât (sallallâhu aleyhi ve sellem), okuduğu o ezeli hutbeyi öyle bir tarzda okuyor ki; ne tereddüdü var, ne utanıp çekinmesi.. ne korkusu var, ne teessürü... Hem samimi bir kalp safası ile, hâlis bir ciddiyetle, hasımlarının damarlarına dokundurmak üzere, akıllarını tezyif, nefislerini tahkir edip izzetlerini kırıyor. Acaba böyle bir dâvâda, böyle bir makamda, böyle

bir şahıstan zerre kadar bir hilenin bu meseleye karışmasına imkân var mıdır? Hâşâ!

“O; ancak kendisine vahyolunan bir vahyi söyler.” (Necm Sûresi, 4) Evet, hak hileye muhtaç değil; hakkı söylemekte hile ve iğfal ihtimali yoktur. Hakikati gören bir nazar halkı kandırmaz, hakikatin hilafına bir şey söylemez, hayal ile hakikati birbirinden ayırır, onları birbirine karıştırmaz.

Onuncu Reşha

Arkadaş! O mürşit Zât (sallallâhu aleyhi ve sellem) insanları ikaz edip eğri yolların encâmından sakındırıp korkutmak için pek müthiş hakikatlere bahsediyor. İnsanları müjdelmek için de kalpleri cezbe edecek, akılları celbedecek meselelerden haber veriyor.

Bilirsin ki, insanlarda hakikatleri ve garip şeyleri keşfetmek için öyle bir

şevk, öyle bir merak vardır ki, garip bir hakikati keşfetme yolunda canlarını, mallarını fedâ ederler. Bu zâtın keşfedip haber verdiği hakikatlere niçin önem vermiyorlar? Halbuki, bütün peygamberler, veliler ve sıddıklar gibi şuhûd (müşahede) ehli ve ihtisas sahipleri, ittifakla o Zât'ı (sallallâhu aleyhi ve sellem) tasdik etmişlerdir ve bu tasdiklerinde devam etmektedirler.

Bu Zât (sallallâhu aleyhi ve sellem), öyle bir Sultan'ın şuûnundandan bahsediyor ki; ay, O'nun (celle celâluhû) mülkünde bir sinek gibidir. Hayret veren harikalardan bahsettiği gibi, pek müthiş infilâk ve inkılaplardan da haber veriyor. Bakınız, o ezeli hutbede “Güneş dürülüp toplandığı

zaman!” (Tekvîr Sûresi, 1) “Gök yarıldığı zaman!” (İnfitar Sûresi, 1) “Arz, müthiş bir sarsıntı ile sarsıldığı zaman! (Zilzâl Sûresi, 1) gibi okumuş olduğu âyetlere dikkat ediniz!.

Hem insanlar için öyle bir istikbâl-den haber veriyor ki, dünyevî istikbal ona nisbeten denizden bir damla gibidir. Öyle bir saadetten müjde veriyor ki, dünya saadetleri ona göre bir rüyadan ibaret olur. Evet, bu kâinatın perdesi altında çok acayip şeyler var ve bizi beklemektedir. Biz de onları bekliyoruz. Onun için de, o acâib şeyleri görüp bize keyfiyet ve mâhiyetlerini anlatmak için hârikulâ-de bir insan lâzımdır ki, o hârika olan insan hayret ve hayranlık verecek

şeyleri görmüş olsun ve gördüğü gibi de bize söylesin.

Hem, o Zât (sallallâhu aleyhi ve sellem) Yaradan'ımızın bizden istediği öyle şeylerden bahsediyor ve öyle hakikatlerden haber veriyor ki, onlardan kurtuluş yoktur. Bütün bunlara rağmen, acaba insanların çoğu neden böyle hak ve hakikat olan şeylerden gözlerini yumuyor ve kulaklarını tıkkıyor?

On Birinci Reşha

Arkadaş! Şu yüce minberde ezeli hutbeyi okuyan ve mânevî şahsiyetiyle bizlere görünen ve yüksek işleri ve yüce şânı ile âlemde meşhur olan nûrânî Zât (sallallâhu aleyhi ve sellem) Allah'ın birliğine konuşan sâdık bir bürhan; tevhidin hakikat olduğuna hak bir delil ve ebedî saadetin de vücûda gelmesine kesin bir delil ve açık bir bürhandır.

Hem o Zât (sallallâhu aleyhi ve sellem) insanları hidayete davet etmekle ebedî saadetin tahakkukuna sebep olduğu gibi, o saadete ulaşmaya da vesiledir.

Hem, o Zât (sallallâhu aleyhi ve sellem) duası ile, kulluğuyla o saadetin varlığına ve icâdına sebeptir. Evet, bak; o Zât (sallallâhu aleyhi ve sellem) insanlığa imamdır. Mescidi, yalnız Arap Yarımadası değildir, küre-i arzdir. Cemati de yalnız o zamanın insanları değildir. Belki Hz. Âdem zamanından kıyamete kadar her bir asrın halkı bir saf teşkil edip bütün asırların safaları onun arkasında, onun duasına “Amin!” diyorlar.

Bilhassa o Zât (sallallâhu aleyhi ve sellem) o muazzam cemaatte hayat sahibi bütün varlıklarla ilgili, hepsini alâkadar eden pek şiddetli ve pek büyük bir ihtiyaç için dua eder. Onun duasına yalnız o cemaat değil, belki arz ve semâ ve bütün mevcudât “Âmin!” derler. Yani “Yâ Rabbenâ! Onun duasını kabul eyle. Biz de o duayı ediyoruz. Biz de onun istediğini istiyoruz.” derler.

Bilhassa, o muazzam cemaat önünde kıldırıldığı namazda, öyle bir tazarru ve niyazla, öyle bir iştihak ve arzuyla, öyle bir hüznle dua eder ki, kâinat bile heyecana gelir, o zâtın duasına iştirak eder. Evet öyle bir maksat için niyaz eder ki, eğer o maksat husûle gelmezse, yalnız mahlûkat

değil, âlem bile kıymetsiz kalıp esfel-i sâfiline düşer. Çünkü o Zât'ın (sallallâhu aleyhi ve sellem) talep ve istekleriyle mevcudât yüksek kemâlâta erişir.

Acaba o Zât (sallallâhu aleyhi ve sellem), o isteklerini kimden talep ediyor? Evet, öyle bir Zât'tan (celle celâluhû) istiyor ki, en gizli ve en küçük bir hayvanın bile cüzî bir ihtiyacı için lisan-ı hâliyle yaptığı duayı işitir, kabul eder, ihtiyacını yerine getirir. Hem O Zât (celle celâluhû) en küçük bir arzuyu, istek ve ihtiyacı en küçük bir gaye için, en küçük bir canlıda görür ve onu ona yetiştirmekle ikram ve merhamet eder. Bu duaların neticesinde yapılan terbiye ve tedbirler öyle bir intizamla cerayan eder ki, o terbiyelerin ancak her şeyi

işiten, gören, bilen bir hikmet sâhibinden olduğuna şüphe bırakmaz.

Acaba o zat, o minberde Arş'a yönelmiş vaziyette ellerini kaldırarak yaptığı dua ile ne istiyor ki, bütün mahlûkat "Âmin!.." diyor.

Evet o Zât (sallallâhu aleyhi ve sellem) Cenab-ı Hakk'ın rızasını istiyor ve cennette kavuşup cemâlini görmekte ebedi saadeti istiyor. Bu istediği şeylerin tahakkukuna rahmet, hikmet, adâlet gibi sayısız sebepler var. Eğer bu sebepler bulunmasaydı bile yine de o nûrânî Zât'ın (sallallâhu aleyhi ve sellem) tek duası ve niyazı, cennetin yaratılmasına ve ihsan edilmesine kâfi gelirdi. Onun için o Zât'ın (sallallâhu

aleyhi ve sellem) peygamberliği imtihan ve kulluk için şü dünyanın kurulmasına sebep olduğu gibi o Zât'ın (sallallâhu aleyhi ve sellem) ubudiyetinde yaptığı dua, mükafat ve karşılık için âhiretin yaratılmasına da sebep olur.

Evet bu yüksek intizam, geniş rahmet, güzel sanat ve kusursuz cemâl ile, zulüm ve çirkinlik arasında tezat vardır. Bunların bir arada beraber bulunmaları mümkün değildir.

Evet, en küçük bir sesi, en değer-siz bir kimseden, âdi bir iş için işitip kabul etmekle, en yüksek bir sesi, en büyük bir iş için işitip kabul etmemek, emsâlsiz bir çirkinlik bir kusurdur. Bu ise mümkün değildir. Çünkü

o takdirde zâtında ve aslında güzel olan bir şey, zâtında ve aslında çirkin olmaya inkılap eder. Halbuki, hakikatların inkılap etmesi, tam tersine dönmesi imkânsızdır.

On İkinci Reşha

Arkadaş! O mürşid hatipten gördüğün işittiğin kâfidir. Çünkü onun ahvâlini tamamıyla anlayıp idrak etmek mümkün değildir. Öyleyse, ondan sonra gelen asırların o Zât'tan (sallallâhu aleyhi ve sellem) aldıkları feyizlere dikkat etmek üzere geri dönelim.

Bak arkadaş! Bütün bu asırlar o Asr-ı Saadet'in güneşinden Ebû Hanîfe, Şâfiî, Bâyezid-i Bestâmi,

Cüneyd-i Bağdadî, Abdülkâdir Geylanî, İmam-ı Gazalî, Muhyiddin-i Arabî, Ebû Hasen-i Şâzelî, Şâh-ı Nakşibend, İmam-ı Rabbânî (radiyalâhu anhüm ecmaîn) gibi binlerce nûrânî ziyâdar yıldızlar ayrılıp insanlık âlemini nurlandırmışlardır.

Mûcizeler sahibi o nûrânî Zât'a (sallallâhu aleyhi ve sellem) bir salavat getirelim:

[Ey Allahım, salât ve selâm bu nûrânî zâta olsun ki; O, Rahman ve Rahim olan Allah'tan, Arş-ı Âzam'dan kendisine Furkan-ı Hakîm olan Kur'ân'ın indiği Efendimiz Muhammed'dir. Ona ümmetinin sayısınca milyonlarca salât ve selam olsun.

O Zât'ın peygamberliğini Tevrat, İncil, Zebur müjdelemiş ve yine onun nübüvvetini daha peygamber olmadan önce tahakkuk eden ve irhâsât denilen harikalar, cinlerin hâtifleri, insanların velileri, beşerin kâhinleri müjdelemiştir. Bir işareti ile ay parçalanmıştır. İşte bunlara mazhar Efendimiz Muhammed (aleyhisselâm)'a milyonlarca salât ve milyonlarca selâm olsun.

Davetine ağaçların koşup geldiği.. duasına yağmurun süratle indiği.. bulutların kendisini sıcaktan korumak için gölge yaptığı.. bir ölçek yiyeceği ile yüzlerce insanın doyduğu.. parmaklarının arasından üç defa Kevser gibi suların kaydığı.. avucunda

kum ve çakılların tesbih ettiği.. kendisinin hürmetine Allah'ın; kertenkeleyi, ceylanı, ağaç kütüğünü, zehirli keçinin kolunu, deveyi, dağı, taşı ve toprağı konuşturduğu, Mirac'ın sahibi ve gözünün şaşmadığı o mucize-i kübrada Allah'ın cemalini görmeye mazhar olan Efendimiz ve şefaatçımız Muhammed'e Kur'ân'ın inmeye başladığı andan tâ zamanın nihayetine kadar, onu okuyan her bir okuyucunun okuduğu her bir kelimenin hava dalgalanmalarına ait aynalarda Rahman'ın izniyle temessül eden bütün kelimelerinin bütün harfleri sayısınca milyonlarca salât ve selâm olsun...

Bütün bu salavatların her biri hürmetine bizleri mağfiretinle bağışla,

bizlere merhamet et, Âmin... Âmin...
Âmin...]

Arkadaş! Muhammed (aleyhisselâm)'ın peygamberliğini isbat eden deliller pek büyük bir yekûn teşkil ediyor. Kur'ân, risâlet-i Ahmediye'ye (sallallâhu aleyhi ve sellem) şehâdet ettiği gibi, bu kâinat da âyetleriyle o Zât'ın peygamberliğine delalet eder. Evet kâinatta yazılan sayısız âyetler, Cenab-ı Hakk'ın birliğine şehâdet ettiği gibi Muhammed (aleyhisselâm)'ın peygamberliğine de delâlet ve şehâdet ederler.

Bu cümleden olarak, kâinatta görünen sanat güzelliği de Muhammed (aleyhisselâm)'ın peygamberliğine delâlet ve şehadet eden kat'î bir delildir.

Zira Őu ziynetli ve sanatlı yaratılmıŐ varlıkların cemâli, sanat güzelliğini ve ziyneti izhâr eder. Sanat ve sretin güzelliği, sanatkârda güzelleŐtirmek ve ziynetlendirmek isteği mevcut olduğuna delalet eder. GzelleŐtirmek ve ziynetlendirmek sıfatları sanatkârın sanatına olan muhabbetine delâlet eder. Bu muhabbet ise, sanatlı yaratılmıŐ varlıkların en mükemmeli insan olduğuna delildir. Çünkü o muhabbetin mazharı ve vesilesi insandır. İnsan da sanatlı yaratılmıŐ varlıkların en cmii, yani pek çok meziyet, özellik ve sıfatları kendinde toplayan ve en dikkat çekeni olduğundan, yaratılış ağacına Őuurlu bir meyvedir. İnsan bir meyve olduğu cihetle kainatın

parçaları arasında, yaratılış ağacı için ağacın bütün özelliklerini kendinde toplayan en câmi ve ağaçtan en uzak bir parçadır. (Meyve, ağacın dallarının en ucunda bulunur.) İnsan şuur sahibi ve câmî olduğu cihetle, nazarı umumî ve şuuru da küllî olur. Nazarı umumî olduğundan yaratılış ağacını tamamıyla görür, şuuru da küllî olduğundan Yaradan'ın maksadını bilir. Öyleyse, insan, Yaradan'ın has muhatabıdır.

Evet umûmi ve şumullü olan nazar ve şuurunun, Yaradan'ın ibâdet ve muhabbetine sarfeden, sanatını beğenip takdir ve teşhir eden nimetlerine şükreden bir ferd; verdiği nimetlere karşı şükür isteyen ve yarattığı

mahlukatı ibadete davet eden Yara-
dan'ın has muhatabı ve habibidir.

Ey insanlar! Zikredilen haller ve vasıflarla muttasıf olan Hz. Muhammed (aleyhisselâm)'ın, Cenab-ı Hakk'ın o ferd-i ferid olan has muhatabı olmamasına imkân var mıdır? Tarihin gösterdiği en büyük insanlar arasında bu makama daha layık diğer bir şahıs var mıdır?

Ey gözleri sağlam ve gözleri kör olmayan insanlar! Bakınız, insan âleminde iki daire ve iki levha vardır:

Birinci daire; Âlemlerin Rabbî olan Cenab-ı Hakk'ın rububiyet dairesidir.

İkinci daire; Kullara ait ubudiyet dairesidir.

Birinci levha: Güzel sanattır.

İkinci levha: Tefekkür ve istihsan (beğenme)dir.

Bu iki daire ve levha arasındaki münasebete bakınız ki, ubûdiyet (kulluk) dairesi bütün kuvvetiyle rububiyet dairesi hesabına çalışıyor. Tefekkür, teşekkür, istihsan levhası da bütün işaretleriyle güzel sanat ve nimet levhasına bakıyor.

Bu hakikatı gözünle gördükten sonra, rububiyet ve ubûdiyet dairelerinin reisleri olan Rabbülâlemin ile Hz. Muhammed (aleyhisselâm) arasında en büyük bir münasebetin bulunmasına akıl yönünden imkân var mıdır? Yaradan'ın maksatlarına tam bir

ihlasla hizmet eden ubudiyet dairesi reisi olan Muhammed (aleyhisselâm)'ın Yaradan ile büyük bir münâsebeti ve kuvvetli bir intisabı ve o intisapla her iki daire reisleri arasında bir muârefe, bir konuşma ve alış-verişin olmamasına ihtimal var mıdır? Öyle ise, apaçık tahakkuk etmektedir ki, ubudiyet reisi, rububiyetin has habibi ve makbulüdür.

Ey insan! Bu süslü sanat eserlerini çeşitli güzelliklerle tezyin eden ve bütün hayat sahibi varlıkların zevklerine ve iştahlarına göre bu kadar nimetleri ihsan eden Yaradan'ın en kâmil, en güzel ve ibadetine tam bir arzu ve iştiyakla teveccüh eden ve Yaradan'ın sanat güzelliklerini beğenip takdir

etmesiyle arş ve ferşi aşk ve şevke getiren ve O'nun ihsanlarına yaptığı teşekkür ve tekbirlerle karaları ve denizleri cezbeeye getiren şu güzel habibine (sallallâhu aleyhi ve sellem) iltifat edip, onun sözlerini nazar-ı itibara almaması ve teşekkürlerine mukabele ve teveccüh göstermemesi ve kendisiyle konuşmaması ve iktidarına göre bütün mahlûkata bir imam ve mürşid yapmaması imkânı var mıdır?